

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 12Co/18/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6715211920
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 03. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Katková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2018:6715211920.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Kataríny Katkovej a členov senátu JUDr. Ing. Jána Gandžalu, PhD. a Mgr. Janky Benkovičovej, v spore žalobkyne P. O., nar. XX. XX. XXXX, s trvalým pobytom F. XXXX/XX, XXX XX N., proti žalovanému U. O., nar. XX. XX. XXXX, s trvalým pobytom F. XXXX/XX, XXX XX N., právne zastúpenému JUDr. Jánom Krnáčom, advokátom, Advokátska kancelária so sídlom Námestie SNP 70/36, 960 01 Zvolen, IČO: 378 946 92, o zrušení práva spoločného nájmu bytu po rozvode manželov, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Zvolen č. k. 18C/306/2015-186 zo dňa 17. 05. 2016, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok Okresného súdu Zvolen **p o t v r d z u j e**.
- II. Žalobkyni náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

1. 1. Okresný súd Zvolen (ďalej len „okresný súd“, resp. „súd prvej inštancie“, event. „prvoinštančný súd“) rozsudkom zo dňa 17. 05. 2016 zrušil právo spoločného nájmu žalobkyne a žalovaného k trojizbovému družstevnému bytu č. XX, nachádzajúcemu sa na X podlaží, na F. ulici, popisné číslo XXXX/XX vo N., sídlisko N., a žalobkyňu určil za výlučnou nájomníčku a členku bytového družstva (prvý výrok). Žalovanému náhradné bývanie nepriznal (druhý výrok). O trovách konania rozhodol tak, že žalobkyni nepriznal náhradu trov konania (tretí výrok).

1. 2. Prvoinštančný súd odôvodnil rozsudok tým, že „žaloba žalobkyne bola dôvodná, a preto jej vyhovel, pričom zrušil právo spoločného nájmu strán sporu k predmetnému bytu a určil za výlučnú nájomníčku a členku družstva žalobkyňu s tým, že žalovanému nepriznal bytovú náhradu. Vykonaným dokazovaním mal prvoinštančný súd za preukázané, že byt, ktorý bol predmetom sporu nadobudli strany sporu počas manželstva, na základe čoho im vzniklo právo spoločného nájmu k družstevnému bytu, ako aj spoločné členstvo v bytovom družstve a po rozvode manželstva mali títo možnosť uzavrieť dohodu o tom, kto z nich bude naďalej nájomcom bytu ako člen družstva. Keďže sa nevedeli dohodnúť, žalobkyňa sa obrátila so žalobou na súd. Na začiatku sa súd vysporiadal s okolnosťou, že počas trvania manželstva malo dôjsť k výpovedi nájmu bytu zo strany bytového družstva, na základe čoho malo dôjsť k zániku nájmu bytu. Na základe tvrdenia žalobkyne, ako aj vyjadrenia bytového družstva je zrejmé, že k výpovedi nájmu z bytu zo dňa 17. 08. 2009 došlo pre neplnenie platieb na nájomné a úhrady za plnenia poskytované s užívaním bytu za čas dlhší ako 3 mesiace, t. j. v súlade s ustanovením § 711 ods. 1 písm. d) Občianskeho zákonníka. Nedoplatok, pre ktorý došlo k výpovedi z nájmu, bol uhradený ešte dňa 24. 08. 2009 žalobkyňou. Na rokovaní predstavenstva SBD dňa 29. 03. 2012 došlo k schváleniu odvolania výpovede z nájmu bytu, čím došlo k obnoveniu predchádzajúceho vzťahu. (...) Rozvodom manželstva strán sporu bola splnená podmienka pre zrušenie spoločného nájmu k predmetnému bytu. Pri rozhodovaní o tom, kto zo strán bude naďalej ako člen družstva výlučným nájomcom bytu, súd zohľadnil stanovisko oboch strán sporu v tom, že žalobkyňa i žalovaný zhodne súhlasili s tým,

aby výlučným nájomcom bytu ako člen družstva bola žalobkyňa. Súd preto rozhodol tak, že zrušil právo spoločného nájmu strán sporu k predmetnému bytu a určil, že výlučnou nájomníčkou a členkou bytového družstva naďalej zostáva žalobkyňa.“ Následne prvoinštančný súd konštatoval: „Sporné medzi stranami sporu zostalo právo žalovaného na náhradné bývanie. Hoci žalovaný vo svojej výpovedi žiadal vyplatenie polovice hodnoty bytu, súd konštatoval, že táto okolnosť bude predmetom vyporiadania BSM medzi manželmi v konaní, ktoré sa vedie pred súdom. Prostredníctvom právneho zástupcu žalovaný žiadal o zabezpečenie náhradného bytu žalobkyňou. Poukázal na to, že je na čiastočnom invalidnom dôchodku, privyrába si v zamestnaní, je nemajetný, sám nemá možnosť zabezpečiť si bývanie vlastnou cestou. Žalobkyňa poukázala na to, že práve pre správanie žalovaného došlo k rozpadu manželstva, pokiaľ by obmedzil požívanie alkoholu, pod vplyvom ktorého bol agresívny, nemuselo dôjsť k rozpadu manželstva, nemusel opustiť spoločné bývanie. Takéto správanie žalovaný popieral, tvrdil, že naopak on bol v domácnosti obmedzovaný a napádaný žalobkyňou, aj dcérou U.. Súd konštatuje, že hoci žalovaný popieral tieto tvrdenia žalobkyne, jednalo sa z jeho strany výlučne o subjektívne tvrdenia, ktoré neboli podporené žiadnymi objektívnymi dôkazmi. Žalobkyňa doložila súdu úradné listiny preukazujúce problémy žalovaného v zamestnaní pre alkohol, konanie v rozpore so zákonom pod vplyvom alkoholu (priestupkové konania). Hoci sa žalovaný snažil súdu uviesť, že sa na dané okolnosti veľmi nepamätá, čo aj s prihliadnutím na jeho zdravotný stav (R. M.) môže byť tvrdením objektívnym, súdu sa však javilo, že žalovaný skôr túto situáciu využíva neodôvodnene vo svoj prospech. Proti jeho tvrdeniam svedčí právoplatné odsúdenie zo zločinu týrania vo vzťahu k manželke, čím boli naplnené skutkové okolnosti použitia ustanovenia § 712a ods. 8 Občianskeho zákonníka veta druhá, na základe čoho súd rozhodol, že mu bytová náhrada nepatrí.“ Ďalej prvoinštančný súd podotkol, že „nevykonával rozsiahlejšie dokazovanie k tvrdeniam žalovaného o nepravdivosti tvrdení žalobkyne, nakoľko súd je viazaný rozhodnutím o tom, že bol spáchaný trestný čin, ako aj o tom, kto ho spáchal (§ 135 ods. 1 O. s. p.), pričom v trestnom konaní môže dôjsť k odsúdeniu páchatela len v tom prípade, ak jej jeho vina preukázaná jednoznačne a bez akýchkoľvek pochybností. Okrem toho súd nezistil žiadne také okolnosti v prejednávanej veci (rozpor s dobrými mravmi podľa § 3 Občianskeho zákonníka, ktoré by umožnili súdu neprihliadnuť na citované zákonné ustanovenie, kedy by sa žalovanému náhradné bývanie priznalo. Súd preto v druhom výroku rozhodol tak, že sa žalovanému náhradné bývanie nepriznáva.“

1. 3. Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil aplikáciou v tej dobe platného a účinného ustanovenia § 142 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku a žalobkyňi, ktorá mala v konaní v plný úspech, nepriznal náhradu trov konania, nakoľko si náhradu trov neuplatnila.

2. 1. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal žalovaný (prostredníctvom právneho zástupcu) v zákonnej lehote odvolanie, v ktorom žiadal, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku, ktorým mu nepriznal bytovú náhradu zmenil a priznal mu bytovú náhradu formou náhradného bytu, ako aj náhradu trov konania. Alternatívne navrhol rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku zrušiť a vec mu v tomto rozsahu vrátiť na opätovné prejednanie a rozhodnutie.

2. 2. V odôvodnení odvolania žalovaný uviedol, že súd prvej inštancie sa zaoberal len niektorými jeho výhradami, pričom nepriznanie náhradného ubytovania založil bez konkrétneho a spoľahlivého vyhodnotenia a posúdenia všetkých skutočností. Namietal, že nepriznaním bytovej náhrady vzhľadom na neúplnosť zistenia skutkového stavu a nevysporiadania sa s podstatnými okolnosťami prípadu, rozhodnutie súdu prvej inštancie nedáva odpovede na podstatné skutkové a právne otázky prípadu. Ďalej uviedol, že so zrušením spoločného nájmu družstevného bytu a s určením žalobkyne za ďalšiu nájomníčku a členku družstva súhlasil, avšak žiadal priznať bytovú náhradu vo forme náhradného bytu s tým, že v rámci konania o vyporiadanie členského podielu bude žalovaná povinná mu zaplatiť polovicu trhovej hodnoty členského podielu. Poukázal na podrobné opísanie spolužitia so žalobkyňou a dcérami uvedené v písomnom vyjadrení zo dňa 09. 09. 2015, ako aj na skutočnosť, že práve žalobkyňa a dcéry sa voči nemu správali násilnícky až tyranizujúco. Ďalej uviedol, že v dôsledku narušenia spolužitia so žalobkyňou, musel odísť z bytu nie z vlastnej iniciatívy, a nájsť si iné dočasné ubytovanie, pričom tieto okolnosti zostali zo strany prvoinštančného súdu úplne bez povšimnutia a vyhodnotenia. Ďalej poukázal na pripojený trestný spis, v rámci ktorého bolo vypočutých množstvo svedkov, ktorí uvádzali totožné tvrdenia s jeho tvrdeniami o násilníckej povahe žalobkyne a s poukazom na jej správanie nie je možné ani vylúčiť, že práve jej konanie vykazovalo znaky týrania voči nemu. Uviedol, že práve v dôsledku nevhodného a tyranizujúceho sa správania zo strany žalobkyne a aj dcér bol nútený si nájsť iné vhodné prechodné ubytovanie, aby mal kľud. Zároveň uviedol stručné výpovede viacerých svedkov, ktorí nezávisle od seba uvádzali v trestnom konaní rovnaké skutočnosti. Namietal i to, že prvoinštančný súd nezohľadnil všetky okolnosti, a to nielen dôvod jeho odchodu z bytu, ale aj mieru a spôsob zaslúženia sa o pridelenie predmetného bytu, ako aj skutočnosť, kto a akou mierou sa podieľal na nákladoch na byt,

majetkové možnosti, schopnosti strán, ako aj zdravotné a sociálne pomery. Poukázal na skutočnosť, že byt bol pridelený výlučne z dôvodu, že bol zamestnancom N. a angažovanie sa jeho otca spočívalo v tom, že byt dostali hneď a nie až o niekoľko rokov. Uviedol, že musel odísť z predmetného bytu najskôr do pracovných priestorov kultúrneho domu vo N., kde robil O., následne si musel nájsť iné dočasné ubytovanie, a tak išiel do podnájmu malého bytu, pričom ani v súčasnosti nemá natrvalo vyriešenú bytovú situáciu, pretože nevlastní žiadnu nehnuteľnosť. Žalobkyňa ju ale vlastnila a účelovo sa jej v čase konania o vyporiadanie BSM, ako aj konania o zrušenie práva spoločného nájmu bytu snažila zbaviť, keď previedla svoje podiely k nehnuteľnostiam na sestru. Poukázal na neporovnateľný príjem žalobkyne, ktorý je vo výške 600 Eur a jeho príjem ako invalidného dôchodcu, ktorý je v priemere 400 Eur. Ďalej poukázal na dlhy, ktoré vznikli s užívaním bytu v súvislosti s dlžobami dcér a nasťahovaním sa dcéry U. aj s deťmi do bytu, v dôsledku čoho náklady na bývanie vzrastali, ale dcéry neprispievali na chod domácnosti. Namietal, že prvoinštančný súd neprihliadol na jeho zlý zdravotný stav, v dôsledku čoho je dlhodobým invalidom a okrem toho sa podroboval rôznym operáciám. Poukázal na skutočnosť, že z dokazovania bolo preukázané, že pravidelne prispieval na chod domácnosti a na nepravdivé tvrdenia žalobkyne, že poskytnuté prostriedky použila na kúpu cigariet, piva pre neho a napriek nútenému vysťahovaniu sa so spoločného bytu, pravidelne prispieval žalobkyňi aj za vyčlenenú izbu, a to až do času než boli vymenené zámky na dverách bytu. Namietal i odňatie možnosti konať pred súdom, nakoľko napadnutý rozsudok nebol zdôvodnený spôsobom rešpektujúcim právo strany na spravodlivý proces, pretože nie je z neho zrejmé, na základe akých konkrétnych skutočností dospel k záverom o nepriznaní bytovej náhrady a akými úvahami sa súd prvej inštancie zaoberal pri zamietnutí požiadavky náhradného bytu a nepriznania inej formy bytovej náhrady. Ďalej namietal nepreskúmateľnosť napadnutého rozsudku pre nedostatok dôvodov, ako aj mechanický a paušálny prístup pri postupe a právnom posúdení, ako aj rozhodnutí veci súdom prvej inštancie.

3. Žalobkyňa vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného žiadala, aby odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil a žalovanému nepriznal náhradné bývanie. Poukázala na neustále obštrukcie zo strany žalovaného a jeho právneho zástupcu, v dôsledku čoho boli viaceré pojednávania a 6 rokov trvajúce trestné konanie. Konštatovala, že žalovaný bol uznaným vinným zo zločinu týrania blízkej a zverenej osoby rozsudkom Okresného súdu Zvolen, ktorý bol potvrdený Krajským súdom v Banskej Bystrici, ako aj z priestupku proti občianskemu spolunažívaniu, ktorého sa dopustil voči dcére U.. Ďalej poukázala na výzvu na úhradu nákladov za poskytnutú zdravotnú starostlivosť v dôsledku protiprávneho konania, čím došlo k poškodeniu zdravia dcéry U., ktoré bolo riešené iba v priestupkovom konaní. Uviedla, že po rozvoze manželstva prebieha konanie o vyporiadanie BSM, v ktorom žalovaný súhlasil s tým, aby sa stala nájomníčkou predmetného družstevného bytu. Poukázala na úraz, ktorý utrpel žalovaný a na to, že si ho spôsobil z veľkej miery sám, nakoľko v čase úrazu bol pod vplyvom alkoholu, a následne musela sama zabezpečovať financovanie všetkých výdavkov na domácnosť, ako aj pre potreby rodiny. Ďalej poukázala na skutočnosť, že žalovaného pre porušenie pracovnej disciplíny - požívanie alkoholických nápojov prepustili z práce a na nedôveryhodný listinný dôkaz predložený žalovaným, že prispieval na domácnosť, ktorý bol vyhotovený vedúcou mzdovej učtárne, ktorá je X. žalovaného. Konštatovala nepravdivé tvrdenia žalovaného o jeho reálnom príjme, ktorý spolu s invalidným dôchodkom činí mesačne v priemere 650 Eur, čo predstavuje vyšší príjem, ako má ona po odpočítaní splátky úveru. Namietala i tvrdenia žalovaného o jeho týraní z jej strany a zo strany dcér, ktoré sú nepreukázané a nepravdivé. Citácie z výpovedí svedkov uvedené žalovaným v odvolaní sú len vytrhnuté z kontextu a navyše uvedení svedkovia nemali vedomosť o vzťahu medzi ňou a žalovaným, boli to len svedkovia obhajoby, pričom v rámci trestného konania ich súd nevzal do úvahy. Ďalej uviedla, že po doručení výpovede z nájmu bytu uhradila sama nedoplatok a následne bola výpoveď z nájmu stavebným bytovým družstvom odvolaná. Poukázala na dobrovoľné odsťahovanie sa žalovaného z bytu v júli 2011, pretože po rozvoze manželstva z dôvodu opakovaných útokov na jej osobu mu hrozila vyšetrovacía väzba, a napriek tomu, že otec žalovaného žije v 6-izbovom rodinnom dome, sa žalovaný odsťahoval do prenajatého bytu. Ďalej uviedla, že v rámci konania sa dozvedela, že rodičovský dom žalovaného, ako aj pozemky boli v roku 2015 darovacou zmluvou prevedené na sestru žalovaného, čo považuje za účelové konanie, pričom jej tretinový podiel za rodinný dom, ktorý nadobudla dedením, prenechala sestre ako kompenzáciu za dar finančnej hotovosti na kúpu staršej dvojizbovej nehnuteľnosti v obci O., kde žije dcéra P. s ich vnučkou. Poukázala aj na svoje vážne zdravotné problémy, za ktoré je zodpovedný žalovaný a považuje za nemorálne, aby žalovanému, ktorý ju týral, bola povinná zabezpečiť náhradné ubytovanie.

4. Žalovaný (prostredníctvom právneho zástupcu) vo vyjadrení k vyjadreniu žalobkyne k jeho odvolaniu uviedol, že žalobkyňa neprodukovala žiadne nové skutočnosti a v mnohom vybočovala z vecnej stránky sporu. Jej vyjadrenie má impulzívny charakter, je voči nemu a voči jeho rodinným príslušníkom či právnomu zástupcovi útočné. Poukázal na to, že konanie o vyporiadanie BSM vedené Okresným súdom Zvolen pod sp. zn. 7C/78/2014 bolo prerušené.

5. Rozhodnutie prvoinštančného súdu bolo vydané ešte za účinnosti pôvodného procesnoprávneho predpisu - zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „O.s.p.“), ktorý bol ku dňu 01. 07. 2016 zrušený zákonom č. 160/2015 Z.z., Civilný sporový poriadok. Dňa 01. 07. 2016 nadobudol účinnosť nový procesnoprávny kódex - Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), ktorý v prechodných ustanoveniach, v § 470 ods. 1 uvádza: „Ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konanie začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.“ Z citovaného ustanovenia vyplýva, že vzhľadom na skutočnosť, že odvolanie žalovaného bolo podané už v dobe účinnosti CSP, pri rozhodovaní o odvolaní bolo potrebné na odvolacie konanie aplikovať príslušné ustanovenia CSP s poukazom na ustanovenie § 470 ods. 2 veta prvá CSP, z ktorého vyplýva, že „právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.“

6. 1. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

6. 2. Podľa ods. 2 vyššie citovaného ustanovenia, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

7. Po oboznámení sa s obsahom spisu a s odvolaním napadnutým rozhodnutím prvoinštančného súdu odvolací súd konštatuje, že napadnutý rozsudok je vecne správny a z uvedených dôvodov ho preto podľa ustanovenia § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správny potvrdil.

8. Procesný postup súdu znamenajúci porušenie práva na spravodlivý proces je jedným zo zákonných dôvodov pre zrušenie rozhodnutia. Obsah práva na spravodlivý proces je pomerne široký a medzi jeho zložky patrí (okrem iných) aj právo na vyporiadanie sa so všetkými relevantnými skutočnosťami sporu zo strany súdu a právo na spravodlivé prejednanie veci, ktorého súčasťou je i právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia.

9. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú túto procesnú vadu, sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby (procesnou aktivitou) uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces, ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (NS SR 3 Cdo 78/2017, IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

10. Odvolací súd (v súlade s vyššie citovaným ustanovením § 387 ods. 2 CSP) sa stotožňuje i s odôvodnením rozhodnutia prvoinštančného súdu, ktoré je dostatočne podrobné, je zrozumiteľné, presvedčivé a logickým spôsobom sa vysporiadava so všetkými relevantnými skutkovými i právnymi otázkami a aspektami, a teda spĺňa zákonné kritéria odôvodnenia uvedené v ustanovení § 220 ods. 2 CSP.

11. Odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie vykonal náležité dokazovanie, z neho získané dôkazy vyhodnotil podľa zákonných kritérií (§ 132 O.s.p., aktuálne § 191 ods. 1 CSP) a na základe toho ustálil skutkový stav, z ktorého pri rozhodnutí vychádzal. Odvolací súd v hodnotení dôkazov zo strany prvoinštančného súdu nezistil žiadny rozpor s princípmi formálnej logiky a so zákonnými procesnými pravidlami a preto nepovažoval za potrebné ním prevedené dokazovanie opakovať, alebo doplniť.

12. Odvolací súd konštatuje, že žalovaný v odvolaní neuviedol žiadne relevantné skutočnosti, okolnosti alebo argumenty, ktoré by neboli predmetom skúmania prvoinštančného súdu a s ktorými by sa prvoinštančný súd náležite nevysporiadal. Neuviedol žiadnu relevantnú skutkovú a ani právnu argumentáciu spochybňujúcu správnosť právneho záveru prvoinštančného súdu.

13. Podľa rozhodovacej činnosti ústavného súdu súčasťou práva na odôvodnenie súdneho rozhodnutia je aj povinnosť súdu vysporiadať sa s podstatnými skutkovými a právnymi argumentmi účastníkov konania a povinnosť súdu vysporiadať sa so všetkými podstatnými skutkovými a právnymi otázkami.. Ústavný súd napr. uvádza: „Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou. Riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako súčasť základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy vyžaduje, aby sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné“ (IV. ÚS 14/07). „Pokiaľ všeobecný súd dospeje k rozhodnutiu bez toho, aby sa vo svojom rozhodnutí vysporiadal so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami tvoriacimi základ pre toto rozhodnutie, treba rozhodnutie všeobecného súdu považovať za arbitrárne, teda za rozporné s čl. 46 ods. 1 ústavy a s čl. 6 ods. 1 dohovoru.“ (napr. sp. zn. I. ÚS 265/05). „Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam ...“ (II. ÚS 251/04, III. ÚS 209/04). Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument....(II. ÚS 410/06).

14. Súd prvej inštancie mal z vykonaného dokazovania preukázané, že byt, ktorý je predmetom sporu, nadobudli strany sporu počas trvania manželstva na základe toho im vzniklo právo spoločného nájmu k predmetnému bytu, ako aj spoločné členstvo v bytovom družstve. Po rozvoze manželstva sa nedohodli na tom, kto z nich bude naďalej nájomcom bytu ako člen družstva, a preto na základe žaloby súd prvej inštancie rozhodol o zrušení práva spoločného nájmu družstevného bytu v súlade s ustanoveniami § 705 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Správne sa vysporiadal i s otázkou nájmu bytu v súvislosti s výpoveďou nájmu bytu zo strany bytového družstva pre nedoplatok na nájomnom, ktorá výpoveď bola odvolaná na rokovaní predstavenstva SBD dňa 29. 03. 2012, na základe čoho spoločný nájom bytu naďalej trvá. S prihliadnutím na to, že výroky o zrušení práva spoločného nájmu bytu, o určení budúceho nájomcu a členstva v bytovom družstve, ako aj o bytovej náhrade, sú nedeliteľné výroky, odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu. V konaní nebola sporná otázka, kto zostane ďalším nájomcom predmetného bytu, nakoľko aj žalovaný súhlasil, aby ďalšou nájomníčkou a pokračujúcou členkou bytového družstva zostala žalobkyňa. Žalovaný v odvolaní namietal nepriznanie bytovej náhrady súdom prvej inštancie s poukazom na ust. § 712a ods. 8 Občianskeho zákonníka, keďže v konaní bolo preukázané, že bol právoplatne odsúdený zo zločinu týrania vo vzťahu k žalobkyni (k manželke).

15. Súd prvej inštancie správne rozhodol aj o tom, ktorá zo strán sporu ako člen družstva bude ďalším (výlučným) nájomcom bytu. Správne pri svojom rozhodnutí v tejto časti prihliadol na zákonom zdôraznené hľadiská § 705 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ale aj na všetky okolnosti, ktoré môžu byť podstatné pre rozhodnutie o ďalšom nájme bytu.

16. Po oboznámení sa s obsahom spisu a prvoinštančným súdom vykonaným dokazovaním odvolací súd dospel k záveru, že odvolacie námietky žalovaného smerujúce proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie o bytovej náhrade nie sú dôvodné.

17. Z ustanovenia § 193 CSP vyplýva: „Súd je viazaný rozhodnutím ústavného súdu o tom, či určitý právny predpis nie je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavným zákonom alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná. Súd je tiež viazaný rozhodnutím ústavného súdu alebo Európskeho súdu pre ľudské práva, ktoré sa týkajú základných ľudských práv a slobôd. Ďalej je súd viazaný rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin, priestupok alebo iný správny delikt postihnuteľný podľa osobitného predpisu, a o tom, kto ich spáchal, ako aj rozhodnutím o osobnom stave, vzniku alebo zániku spoločnosti.“

18. V nadväznosti na uvedené odvolací súd konštatuje, že žalovaný bol v konaní vedenom na Okresnom súde Zvolen pod sp. zn. 2T 94/2011 uznaný vinným zo spáchania zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby, ktorého sa dopustil voči žalobkyni.

19. Z ustanovenia § 712a ods. 8 Občianskeho zákonníka vyplýva: „Ak ide o prípady podľa § 705 ods. 1 a 2 druhej vety môže súd, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa, rozhodnúť, že rozvedený manžel má právo len na náhradné ubytovanie alebo na prístrešie. Ak sa rozvedený manžel za trvania manželstva alebo po rozvoze manželstva voči druhému manželovi alebo voči blízkej osobe, ktorá s ním býva spoločne v byte, dopúšťal alebo dopúšťa fyzického násillia alebo psychického násillia, súd rozhodne, že bytová náhrada mu nepatrí.“

20. Zo zásady, v zmysle ktorej rozvedenému manželovi patrí právo na náhradný byt určuje vyššie citované ustanovenie § 712a ods. 8 Občianskeho zákonníka len dve výnimky. O prvú z nich ide v prípade existencie dôvodov hodných osobitného zreteľa, kedy súd môže (ale nemusí) rozhodnúť, že rozvedenému manželovi, ktorý má byt vypratať, nepatrí právo na bytovú náhradu vo forme náhradného bytu, ale (len) vo forme náhradného ubytovania alebo prístrešia. O druhú výnimku zo spomenutej zásady ide vtedy, ak sa rozvedený manžel, ktorý má byt vypratať, za trvania manželstva alebo po rozvoze manželstva voči druhému manželovi alebo voči blízkej osobe, ktorá s ním býva spoločne v byte, dopúšťal alebo dopúšťa fyzického násillia alebo psychického násillia; v takom prípade súd nemôže uplatniť svoju úvahu a zvažovať, či tomuto manželovi bytová náhrada patrí (a v akej forme) alebo nepatrí, pretože nemá inú možnosť, len rozhodnúť tak, že rozvedenému manželovi, ktorý sa dopustil alebo dopúšťa takéhoto správania, žiadna bytová náhrada nepatrí (právny názor vyslovený v rozsudku NS SR sp. zn. 3 Cdo 237/2007 zo dňa 22.5.2008, rozhodnutie NS SR sp. zn. 3 Cdo 42/2007).

21. Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd konštatuje správnosť záveru súdu prvej inštancie, že žalovanému bytová náhrada nepatrí, pretože z výsledkov trestného konania (pri viazanosti súdu rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin, priestupok alebo iný správny delikt postihnutelný podľa osobitného predpisu, a o tom, kto ich spáchal) nepochybne vyplýva, že žalovaný sa dopustil voči žalobkyni násillia.

22. Za tohto stavu preto odvolacie námietky žalovaného v súvislosti s nepriznaním bytovej náhrady nie je možné akceptovať. Odsudzujúcim rozsudkom v trestnej veci Okresného súdu Zvolen č.k. 2T 94/2011 zo dňa 15.6.2015 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 4 To 74/20015 bol uznaný vinným zo spáchania zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby, ktorého sa dopustil voči žalobkyni. Tento skutkový a právny stav musel súd prvej inštancie rešpektovať a pri rozhodovaní o bytovej náhrade zohľadniť a teda iné rozhodnutie, než nepriznanie bytovej náhrady (vzhľadom na ustanovenie § 712a ods. 8 Občianskeho zákonníka) neprichádzalo do úvahy.

23. Odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie správne rozhodol o nároku plne úspešnej žalobkyne na náhradu trov konania v zmysle ustanovenia § 142 OSP (aktuálne § 255 ods. 1 CSP), ktoré vychádza zo zásady úspechu. V sporovom konaní sa povinnosť nahradiť trovy konania spravuje predovšetkým zásadou úspechu vo veci, ktorá je doplnená zásadou procesnej zodpovednosti za zavinenie. Žalobkyňa si náhradu trov konania neuplatnila a preto súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku rozhodol správne, keď jej nepriznal náhradu trov konania.

24. Pri rozhodovaní o trovách odvolacieho konania vychádzal odvolací súd z ustanovenia § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP, z ktorého vyplýva: „O nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí“. Odvolací súd pri svojom rozhodovaní aplikoval zásadu zodpovednosti za výsledok (zásadu úspechu) vyplývajúcu z ustanovenia § 255 ods. 1 CSP. V tomto prípade bola v odvolacom konaní plne úspešná žalobkyňa, zásadne by teda mala nárok aj na náhradu trov odvolacieho konania. Pretože však zo spisu odvolací súd nezistil, že by žalobkyni v odvolacom konaní nejaké účelne vynaložené trovy vznikli, odvolací súd jej náhradu trov odvolacieho nepriznal.

25. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).